

STEREO
HCD 31851

HUNGAROTON
CLASSIC

FERENC FARKAS

The Sly Students • Concertino all'antica
Piccola musica di concerto • Concertino IV.
Planctus et consolationes

FERENC FARKAS

Furfangos diákok (táncjáték) – szvit / **The Sly Students** – suite (1950)

1	I. Vásár Debrecenben / Market in Debrecen	4'11"
2	II. Air de danse	2'11"
3	III. Diákok tánca / Dance of Debrecen College Boys	4'39"
4	IV. Cigányzene / Gypsy Music at the fair	1'25"
5	V. Pas de deux	2'57"
	Finale	
6	a. Részegtánc / Drunken dance	1'37"
7	b. Tréfás gyászinduló / Droll funeral march	1'35"
8	c. Csikósok tánca / Horse-herd's dance	1'11"

Concertino all'antica (1969)

9	I. Pastorale	4'34"
10	II. Aria con variazioni	3'23"
11	III. Giga	1'42"

Piccola musica di concerto (1961)

12	I. Allegro	2'48"
13	II. Andante	1'42"
14	III. Scherzo	2'43"
15	IV. Allegro	2'44"

Concertino IV (1984)

oboára és vonószekarra / for Oboe & Strings

16	I. Allegro	3'47"
17	II. Andante (attacca)	5'30"
18	III. Allegro	2'44"

Gyász és vigasz (Fejős Pál emlékére)

Planctus et consolationes (In memoriam Pál Fejős) (1965)

19	Introduzione	0'53"
20	Marcia funebre I.	2'48"
21	Consolatio I.	1'26"
22	Marcia funebre II.	1'48"
23	Consolatio II.	1'55"
24	Consolatio III.	1'44"
25	Furioso	2'19"
26	Consolatio IV.	2'14"

Összidő / Total time: 67'16"

A Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekara

Budapest Symphony Orchestra [1] – [11]; [16] – [18]

Miklós Perényi – gordonka / cello [9] – [11]

Jean-Paul Goy – oboa / oboe [16] – [18]

Vezényel / Conducted by

György Lehel [1] – [11], **András Farkas** [16] – [18]

Liszt Ferenc Kamarazenekar

Liszt Ferenc Chamber Orchestra, Budapest [12] – [15]

Vezényel / Conducted by

Frigyes Sándor

Magyar Állami Hangversenyzenekar / Hungarian State Orchestra [19] – [26]

Vezényel / Conducted by

János Ferencsik

Ferenc Farkas's life as a composer was welded into an integral and personal unity between 1920 and 1960, that is a time of trouble with few precedents in the history of his country. Farkas was born in 1905, in Nagykánizsa in south-western Hungary. He studied composition at the Liszt Ferenc Academy of Music in Budapest with Albert Siklós and Leó Weiner. Until 1929 he worked as répétiteur and conductor at the City Theatre (now Erkel Theatre) and from time to time composed music for the stage too. He continued his studies in Rome between 1929 till 1931, in Ottorino Respighi's master class. On his return home he sought to weld his Latin cultivation, Mediterranean experience and the Hungarian musical idiom into a means of uniform musical manifestation. To that end he set out in the 1930s, prompted by László Lajtha, to collect folksongs in County Somogy. In Budapest he continued his work as a composer, now enriched by ancient, peasant memories and some original tunes. Between 1933 and 1935 he made a living by writing film music in Vienna and Copenhagen, and between 1935 to 1944 he was active as a teacher,

first at the Budapest College of the Music then in Kolozsvár (now Cluj-Napoca, Romania). After the war he helped to revive musical life in Székesfehérvár. Later he was a senior professor at the composition department of the Liszt Ferenc Academy of Music until his retirement. His teaching activity paved the way for several Hungarian composers to spread the music of their country throughout the world.

He was awarded first the Liszt Prize, which was followed by a Kossuth Prize in 1950. It was followed in 1960 by the first degree of Erkel Prize and in 1965 by the title of Artist of Merit of the Hungarian People's Republic. Perhaps the highest international recognition was the Herder Prize he was awarded in 1979.

The ballet **The sly students** is based on the short story *The lunatic of Debrecen* of the great 19th-century Hungarian novelist Jókai and was given its premiere at the Budapest Opera in 1949. From the music of the ballet the composer made a six-movement orchestral suite. Its first movement entitled depicts the swarming commotion, the picturesque and live-

ly jostling, feasting and continually surging of the crowd on the market-place. The second movement is *Zsuzsi's dance*, an easy minuet in subtle mood which is followed by a *Verbunkos*, the dance of the Debrecen college boys and the csárdás of *Gypsy music at the fair*, a witty mockery of the market musicians' exorbitant performance. In the next movement (*Love duet*) a sentimental dialogue between the young student and his sweetheart can be heard. The last movement consists of three parts: the music of *Drunken dance* and *Droll funeral march* exemplifies Ferenc Farkas's excellent humour abounding in surprising ideas as well as the ingenuity of his shaping and handling the orchestra. The work ends in the spirited sweep of *Horse-herds' dance*.

György Gábry

Ferenc Farkas has written two concerto-like compositions for cello and strings. One is *Trittico concertato* composed in 1965, the other, **Concertino all'antica** which was first performed in 1969. The first version of the latter was written for barytone and harpsichord (later expanded for string orchestra), the version for cello and strings is heard on this record. The *Concertino* is a pasticcio i.e. a stylistic play. Although it undeniably bears Ferenc Farkas's present style, similarly to many of his other works, and a result of his intensive occupation with ancient music, it also evokes the past; in the composer's own words: "In the course of composing I suddenly noticed that the new piece turned into an old one... To some extent I also recalled the past in my composition." All this is also evident in the titles and character of the movements: the *Pastorale* is of a truly poetic mood; *Aria con variazioni* is similarly colourful music, and in spite of its present-day tone, the *Giga* preserves its original virtuoso dancing character. The solo cello is given a splendid role throughout the carefully constructed, appealing concerto.

Előd

Juhász

My piece entitled **Piccola musica di concerto** wishes to revive the practice of playing music in homes as it was customary in Haydn's time. (Its original title "Small domestic music" meant to stress this aspect.) It is a relatively easy work of lucid structure and simple shaping which, though it tries to avoid special difficulties, gives the performer a demanding task by the uneven rhythms of the last movement.

The four-movement work was written in 1961 and has often been performed in the concert halls of Europe, America, moreover Africa and Australia ever since. It can also be rendered by a string orchestra. Its first movement is a cheerful *Allegro* kept in sonata form which is followed by a short, slow interlude. The third movement is a graceful *Scherzo* (with pizzicato trio) while the final movement is a fast rondo written in the so-called "Bulgarian rhythm".

Ferenc Farkas

The **Concertino for Oboe & Strings** was composed in 1984, dedicating it to the French oboist Jean-Paul Goy. The work employs the fast-slow-fast order of movements of baroque and classical concertos.

The opening *Allegro* is based on the strongly sharpened, dualistic theme of a traditional sonatina. The rhythmic orchestral character and the kinetic, playful principal theme on the oboe are followed by a lyrical and cantabile second theme. It is an extraordinarily concentrated movement. In the short development the two facets of the material of the principal theme are amalgamated using an imitation technique, while the second subject leads to a short cadence.

The slow movement, *Andante* ("Coral varié") is a variation of a four-line chorale, composed in the spirit of the chorale. Within a basic key of C, the four variations are of a dodecaphonic melody, which ensures rich harmonic events. The variations mainly differ in character, the last leading back to the theme as first presented, and so closing the series of variations in the devout tone indispensable to a chorale. The composer explains his tone of deep emotion in the words he

places in parentheses at the end of the movement: "Carmen gratiae" – thanksgiving song at the end of the year. The Finale is virtuoso music in *Allegro*, four time and "Lombardian" rhythm. The seemingly simple, recapitulatory structure includes a virtuosic oboe part and brilliantly executed construction. The action in the movement as a whole unfolds from the simultaneous, variation of three characteristic pieces of musical material.

Ágnes M. Timár

The orchestral work **Mourning and Consolation** was written in the autumn 1965 in memory of Pál Erdős (1898–1963), a film director of Hungarian origin, later president of the Wenner Gren Foundation in New York.

The title of the movements running into each other informs the listener of the emotional contents and structure of the work. They are:

(Introduzione – Marcia funebre I. Consolatio I. – Marcia funebre II. Consolatio II. – Consolatio III. Furioso – Consolatio IV.)

Ferenc Farkas

A A D Stereo, Mono [1] – [8]

Recording Producers:

László Beck [1] – [8], András Székely [9] – [11], Dóra Antal [12] – [15]; [19] – [26], Cecília Fejes [16] – [18]

Balance Engineers:

György Bella [1] – [8], László Csintalan [9] – [11], Judit Lukács, Endre Radányi [12] – [15]; [19] – [26]

Gyula Balogh [16] – [18]

Hungaroton recordings: 1956 [1] – [8], 1974 [9] – [11], 1968 [12] – [15]; [19] – [26]

Hungarian Radio recording: 1984 [16] – [18]

Front cover: The shy Students (Scene from the Ballet) - Photo: MTI

Design: Miklós Juhász

© 1956, 1975, 1968, 1987. HUNGAROTON

© 1999 Hungaroton Records Ltd.

Farkas Ferenc zeneszerzői pályája a magyar kultúrtörténet egyik legviszontagságosabb időszakában, 1920 és 1960 között forrott személyes hangvételű, hangzáskultúrájában sokoldalú életművé. 1905-ben született Nagykanizsán. Budapesten a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Siklós Albert és Weiner Leó tanítványaként végezte zeneszerzés tanulmányait, majd 1929-ig a Városi Színház korrepetitori és karmesteri munkáját látta el, és alkalmanként színpadi kísérőzenéket komponált. 1929 és 1931 között Rómában tanult tovább Ottorino Respighi mesteriskolájában. Hazatérve latinus műveltségét és mediterrán élményeit hazája zenei nyelvezetével kívánta az egységes zenei megnyilatkozás eszközüvé formálni. Ezért a harmincas években Lajtha László indíttatására magyar népdalgyűjtő körútra indult Somogy megyébe. Ősi, paraszti emlékekkel és eredeti dallamokkal gazdagodva folytatta zeneszerzői munkáját Budapesten. 1933 és 1935 között Bécsben és Koppenhágában filmzenék komponálásából élt. 1935-től 1945-ig főállásban a Fővárosi Felső Zeneiskolában majd Kolozsvárott tanított. A háború után Székesfehérváron

szervezte újra a város zenei életét, majd nyugállományba vonulásáig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés tanszakának vezető professzora. Pedagógiája nyomán számos magyar zeneszerző viheti szerte a világba hazája kultúráját. Liszt-díjat, majd 1950-ben Kossuth-díjat kapott. 1960-ban az Erkel-díj I. fokozatával tüntették ki. 1965-ben pedig a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze lett. Nemzetközi elismertségének talán legszebb dokumentuma az 1979-ben kapott Herder-díj.

A **Purfangos diákok** című táncjátékát 1949-ben mutatta be az Állami Operaház. A balett Jókai *A debreceni lunátikus* című novellája alapján készült. A balett zenéjéből a szerző hattételes zenekari szvitet állított össze. Az I. tétel (*Vásár Debrecenben*) a piac zsbongó forgatagát, a tülekedő, vígadó, állandóan hullámzó tömeg színességét, élénkségét festi. A II. tétel, *Zsuzsika tánca*, könnyed, finom hangulatú menüett, ezt követi a debreceni kollégisták tánca – *Verbunkos* –, majd a *Vásári cigányzene* csárdása, amely szellemesen gúnyolja ki a piaci muzsikások szertelen játékát. *Szerelmi kettős* hangzik fel

ezután: a fiatal diáknak és szíve választottjának érzelmes párbeszéde. Az utolsó tétel három részből áll: a *Részeg tánc* és a *Tréfás gyászinduló* zenéje Farkas Ferenc meglepő ötletekben gazdag, kitűnő humorát, formálásának, zenekarkezelésének szellemességét példázza, a *Csikósok tánca* pedig tüzes lendülettel fejezi be a művet.

Gábrly György

Farkas Ferenc két versenymű jellegű kompozíciót írt szólógordonkára és vonószzenekarra. Egyik az 1965-ben alkotott *Trittico concertato*, a másik az 1969-ben bemutatott **Concertino all'antica**. Ez utóbbi első változata barytonra és csembalóra (illetve később kibővítve vonószzenekarra) készült. A felvételen a gordonkavonószzenekari változatot halljuk. A Concertino pasticcio, azaz stílusjáték. Bár letagadhatatlanul Farkas Ferenc mai hangján íródott – sok más darabjához hasonlóan –, a régi zenével való intenzív foglalkozás eredményeképpen a múltat is feleleveníti. A szerző szavaival: „A komponálás során azon vettem magam észre, hogy az új darabból régi darab lett... Egy kicsit a régi kort is felidéztem kompozíciómban.” Mindez a tételek elnevezésében, karakterében is megnyilvánul: A *Pastorale* valóban poetikus hangulatú, az *Aria con variazioni* hasonlóképpen színes muzsika, a *Giga* mai hangvétele ellenére is őrzi eredeti virtuóz, táncos jellegét. A szólócselló mindvégig hálás szerepet kap a gondosan szerkesztett, vonzó versenyműben.

Juhász Előd

Piccola musica di concerto című darabom a Haydn korabeli házimuzsikálás gyakorlatát szeretné feltámasztani (Eredeti címe „Kis házi muzsika” volt). Viszonylag könnyű, világos szerkezetű és egyszerű formálású mű. Bár igyekszik elkerülni a különösebb nehézségeket, utolsó tételének páratlan ritmusai mégis igényes feladatot rónak az előadóra.

A négytételes mű 1961-ben íródott azóta gyakran szólal meg Európa, Amerika, sőt Afrika és Ausztrália hangversenytermeiben is. Vonószekción is előadható. Első tétele derűs, szonatina-formában tartott *Allegro*. Ezt rövid, lassú közjáték követi. Könnyed *Scherzo* (pizzicato trióval) a harmadik; a zárótétel pedig ún. „bolgár ritmusban” írt gyors rondó.

Farkas Ferenc

Az oboára írt **Concertinó**t 1984-ben készült Jean-Paul Goy francia oboaművész számára. A barokk-klasszikus versenyművek gyors-lassú-gyors tételrendjét halljuk e műben is. A nyitó *Allegro* tétel a hagyományos szonatina jól kiélezett téma-dualizmusára épül; ritmikus zenekari-karakter és motorikus-játékos oboa főtéma-szakash után lírai és énekes jellegű mellék téma csendül fel. Rendkívül koncentrált tétel: a rövid feldolgozásban imitációs technikával egybefonódik a főtéma kétarcú anyaga, a mellék témából pedig rövid kadencia bontakozik ki.

A lassú tétel: *Andante* („Choral varié”) – variációs tétel egy négysoros korálra, amely Farkas egyéni dallama a korálok szellemében. C alaptonalításon belül olyan 12 fokú dallamra készül a négy változat, amely gazdag harmonikus történés lehetőségét biztosítja. A változatok mindenképp karakterükben különböznek, míg az utolsó visszavezet a bemutatott témához, és így a korálok nélkülözhetetlen áhítatos hangvételével zárul a variáció-sorozat. A szerző a tétel végén zárójelben közölt szavaival külön megindokolja elfogódott

hangját. „Carmen gratiae” – hálaadó ének az óesztendő végén. A finálé *Allegro* négyes lüktetésben felcsendülő virtuóz muzsika a „lombard” ritmus keretei között. A tétel egyszerűnek ható, visszatérő szerkezetű, virtuozitása azonban nemcsak az oboaszólóban, hanem a bravúros szerkesztésben is megmutatkozik. Három karakterisztikus zenei anyag egyidejű és a permutáció jegyében való variálásából bontakozik ki a tétel történésének egésze.

M. Timár Ágnes

A **Gyász és vigasz** című zenekari darabot 1965 őszén írtam Fejős Pál magyar származású filmrendező, később a New York-i Wenner Green Foundation (antropológiai tudományos kutatóintézet) elnöke (1898–1963) emlékére.

Eredeti latin címének (*Planctus et Consolationes*) szó szerinti fordítása magyarul nehézkesen hatott volna, ezért választottam a fenti, egyszerűbb címet. Az egymásba olvadó tételek (*Introduzione – Marcia funebre I. Consolatio I. – Marcia funebre II. – Consolatio II. – Consolatio III. – Furioso – Consolatio IV.*) címei tájékoztatnak a mű hangulati tartalmáról és felépítéséről.

Farkas Ferenc

FERENC FARKAS

Photo: *Marian Reismann*

FERENC FARKAS

1 - 8	The Sly Students – suite (1950)	20'07"
9 - 11	Concertino all'antica (1969)	9'40"
12 - 15	Piccola musica di concerto (1961)	9'57"
16 - 18	Concertino IV. – for Oboe & Strings (1984)	12'01"
19 - 26	Planctus et consolationes <i>(In memoriam Pál Fejős)</i> (1965)	15'06"

Total time: 67'16"

Budapest Symphony Orchestra 1 - 11; 16 - 18

Miklós Perényi – cello 9 - 11

Jean-Paul Goy – oboe 16 - 18

Conducted by **György Lehel** 1 - 11, **András Farkas** 16 - 18

Liszt Ferenc Chamber Orchestra, Budapest 12 - 15

Conducted by

Frigyes Sándor

Hungarian State Orchestra 19 - 26

Conducted by

János Ferencsik

Notes in English
Magyar nyelvű ismertetővel

© 1956, 1975, 1968, 1987 HUNGAROTON
 © 1999 HUNGAROTON RECORDS LTD
<http://www.hungaroton.hu/>
 e-mail: classic@hungaroton.hu